

NIEZGŁĘBIONE BOGACTWO CHRYSTUSA

05. Bogactwo miłosierdzia

(Ef 2,4-10) 4 Ale Bóg, który jest bogaty w miłosierdzie, dla wielkiej miłości swojej, którą nas umiłował, 5 I nas, którzy umarliśmy przez upadki, ożywił wraz z Chrystusem - łaską zbawieni jesteście - 6 I wraz z nim wzbudził, i wraz z nim posadził w okręgach niebieskich w Chrystusie Jezusie, 7 Aby okazać w przyszłych wiekach nadzwyczajne bogactwo łaski swojej w dobroci wobec nas w Chrystusie Jezusie. 8 Albowiem łaską zbawieni jesteście przez wiarę, i to nie z was: Boży to dar; 9 Nie z uczynków, aby się kto nie chlubił. 10 Jego bowiem dziełem jesteśmy, stworzeni w Chrystusie Jezusie do dobrych uczynków, do których przeznaczył nas Bóg, abyśmy w nich chodzili.

Poprzednio mówiliśmy o łasce, która jest niezasłużonym miłosierdziem, przychylnością, darem, natomiast miłosierdzie – to okazywane komuś współczucie i dobroć, to aktywne i współczujące uczestnictwo w każdego rodzaju bólu bliźniego.

Miłosierdzie jest kwintesencją natury Boga, który stwarzając człowieka dał mu swoją cząstkę i dlatego zna go na wylot. Traktuje ludzi jak najbliższe Mu istoty, i stąd tak często w Piśmie Świętym jest mowa o Jego wielkiej miłości. Bóg chciał przebywać z człowiekiem w Sadzie Eden, w swoim odwiecznym świetle. Jednak Adam i Ewa przez nieposłuszeństwo utracili wszystko to, kim byli i co posiadali. Pomimo tego Bóg nawiązał kontakt z upadłą ludzkością poprzez takich ludzi jak Abraham, Izaak, Jakub czy Mojżesz. Wywiódł z nich naród wybrany i zawarł z nim przymierze na Górze Synaj. Nadał mu Prawo i obiecał zesłanie Mesjasza – Jezusa Chrystusa, który miał zgładzić grzech świata i przywrócić utraconą więź człowieka z Bogiem.

Bóg spełnił obietnicę posłania Zbawiciela i Jezus Chrystus za sprawą Ducha Świętego począł się w łonie Marii. Przyszedł na świat wśród ludzi ubogich i podczas swej posługi okazywał Izraelitom miłość Boga Jahwe. W ich wioskach i miasteczkach głosił Dobrą Nowinę, uzdrawiając chorych, wskrzeszając zmarłych i wypędzając złe duchy. Upowszechniał przesłanie i zasady Nowego Przymierza.

Miłosierdzie Boga najpełniej objawiło się na Golgocie, kiedy to Jezus stał się i Barankiem, i Najwyższym Kapłanem. Wziął na siebie grzech ludzkości i ofiarował siebie Bogu Ojcu. Przelewając swoją niewinną krew, ofiarował samego siebie jako ofiarę doskonałą, czym dokonał odkupienia wszystkich ludzi.

Swoim zmartwychwstaniem pokonał śmierć i szatana. Został przywrócony dostęp do życia wiecznego, utracony wcześniej przez nieposłuszeństwo Adama.

Jezus przyobiecał, że jest z ludźmi zawsze, „przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28,20). Posłał Ducha Świętego, który przekonuje człowieka o grzechu, wprowadza go w Słowo Chrystusa, pomaga w życiu i wyposaża do służby.

Miłosierdzie najczęściej kojarzone jest ze współczuciem dla ludzi nieszczęśliwych i ubogich. Ale miłosierdzie Boga to coś więcej niż współczucie, litość czy pomoc w nieszczęściu. Bóg nazwany jest w Piśmie Świętym Ojcem miłosierdzia. On też jest miłością. On objawia siebie jako Bóg „bogaty w miłosierdzie” (Ef 2,4), jako „Ojciec miłosierdzia i Bóg wszelkiej pociechy” (2 Kor 1,3).

W Jezusie Chrystusie okazał łaskę, owo niezasłużone miłosierdzie, wystarczające do zbawienia każdemu człowiekowi. Ustanowił najprostszy sposób uzyskania tego zbawienia – przez wiarę jedynie. Tych, którzy zawierzili Jezusowi traktuje ze zrozumieniem,

cierpliwie przebacza grzechy i daje czas na duchowe dojrzewanie. Na celu ma ocalenie człowieka od wiecznego potępienia.

To wypływające z Bożego miłosierdzia dzieło ratowania człowieka dokonało się i nadal dokonuje się przez Jezusa Chrystusa, obecnego wśród nas przez Ducha Świętego. Jezus stał się dla nas mądrością od Boga, sprawiedliwością, poświęceniem i odkupieniem (1 Kor 1,30). On ustanowiony został Sędzią, ale też i Orędownikiem, czyli obrońcą, naszym Rzecznikiem. Pouczenie ap. Jana, tzw. apostoła miłości, jest pełne otuchy: „Dzieci moje, piszę wam to, dlatego żebyście nie grzeszyli. Jeśliby nawet ktoś zgrzeszył, mamy Rzecznika wobec Ojca – Jezusa Chrystusa sprawiedliwego” (1 J 2,1). Oznacza to, że Jezus jest naszym pokojem, a objawione w Nim miłosierdzie Boga-Ojca, napęnia miłosierdną miłością wewnątrz człowieka, które nieustannie wystawione jest na ataki zła.

Nic tak nie jest potrzebne człowiekowi, jak miłosierdzie Boga – ta miłość łaskawa, współczująca, kierująca na drogę uświęcenia swego życia. Patrząc na Jezusa i ufając Mu znajdujemy ukojenie, odczuwamy miłosierdzie Boga, poznajemy Jego życzliwość i dobroć.

Bóg-Ojciec kocha, przebacza, umacnia w walce z grzechem i pomaga swoją wszechmocą dotrwać do dnia, gdy przejdziemy do wieczności. Najważniejsze jest to, aby przyjmować, a nie odtrącać Bożego miłosierdzia.

W przypowieści o miłosiernym Samarytaninie bardzo widoczne jest podejście do sprawy miłosierdzia trzech ludzi: kapłana, lewity i Samarytanina. Różni ich pierwsza reakcja na widok człowieka w potrzebie – i to jest sprawdzian naszej wrażliwości na Boga i Jego miłosierdzie. Samarytanin „wzruszył się głęboko” (gr. *splanchnizomai*), czego zabrakło tamtym dwóm. Za tym odruchem braku zainteresowania mogła się kryć nie tylko zachowawcza obojętność, ale i obrzydzenie widokiem zakrwawionego człowieka. Tymczasem Samarytanin motywowany odruchem litości, wczuł się w sytuację poranionego człowieka i przejął się jego losem.

Czasownik *splanchnizomai*, wyrażający fizyczne poruszenie wnętrza na widok czyjejs niedoli, przejęcie się do głębi czymś nieszczęściem, w Ewangeliach najczęściej używany jest w stosunku do Jezusa (por. Mt 9,36; Mk 6,34; Mt 14,14; 15,32; Mk 8,2; Mt 20,34). Jednakże w Ewangelii wg Łukasza czasownik ten występuje w odniesieniu do Jezusa tylko raz, gdy Jezus reaguje na widok wdowy z Nain oplakującej śmierć swego jedynaka (Łk 7,13). W innej przypowieści jest mowa o głębokim poruszeniu ojca na widok powracającego syna, który zmarnował swoje życie, co jest obrazem uczuć Boga-Ojca wobec każdego człowieka (Łk 15,20).

A więc przypowieść ta, występująca tylko w tej Ewangelii, przez uwypuklenie zatroskania Samarytanina o nieznanego mu człowieka w potrzebie, obrazuje współczucie Jezusa wobec nieszczęśliwości grzesznego człowieka. Miłosierdzie Samarytanina zostało wyrażone czynami użyczenia rannemu oliwy, wina, wierzchowca i pieniędzy. Samarytanin osobiście opatrzył jego rany i doglądał go w zajeździe. Jego troska nie ograniczyła się tylko do doraźnej pomocy, ale złożył zapewnienie gospodarzowi, że w drodze powrotnej dowie się o postępach w leczeniu i pokryje ewentualne dalsze koszty. Miłosierdzie Samarytanina nie miało ograniczeń etnicznych, ponieważ ranny nie był Samarytaninem; nie miało też ograniczeń prawnych, bo Samarytanin na pewno znał zapisy Prawa dotyczące czystości rytualnej. Miłosierdzie to nie znało ograniczeń materialnych, ponieważ podzielił się swoją własnością; nie znało również ograniczeń czasowych, ponieważ jego działanie nie było doraźne ani chwilowe.

Przypowieść o Samarytaninie pojawiająca się podczas rozmowy o życiu wiecznym sprawiła, że pytanie znawcy Tory: „Kto jest moim bliźnim?”, zostało przeniesione z punktu widzenia zewnętrznego, obiektywnego i teoretycznego, do wnętrza rozmówcy i połączone z praktyką codziennego życia. Teraz on zapytał siebie: „Kim ja jestem dla tego nieszczęśnika?”. Bardzo wyraźnie widać, że Jezus nie kończy przypowieści pytaniem: „Który z tych trzech zobaczył w rannym bliźniego, którym należy się zaopiekować?”. Jezus zapytał się raczej: „Jak ci się wydaje? Który z tych trzech okazał się bliźnim napadniętego przez bandytów?” Dzięki temu znawca Prawa połączył osobę Samarytanina z miłosierdziem, co widać w jego odpowiedzi: „Ten, który okazał mu miłosierdzie”. I dopiero teraz Pan Jezus zakończył rozmowę o życiu wiecznym apelem: „Idź, i ty czyń podobnie!”.

Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie musiała być ogromnym zaskoczeniem dla słuchaczy Jezusa, i dlatego zmuszała nie tylko do refleksji, ale i poruszała sumienie, nakłaniała do *metanoi*, do zmiany myślenia, do nawrócenia. Pogardzany przez Żydów Samarytanin stał się nie tylko bliźnim, ale i wzorem do naśladowania.

Oto 40 wersetów, w których jest mowa o miłosierdziu.

Mt 5,7 Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.

Mt 9,13 Idźcie i nauczcie się, co to znaczy: Miłosierdzia chcę, a nie ofiary. Nie przyszedłem bowiem wzywać sprawiedliwych, lecz grzeszników.

Mt 12,7 I gdybyście byli zrozumieli, co to jest: Miłosierdzia chcę, a nie ofiary, nie potępialibyście niewinnych.

Mt 23,23 Biada wam, uczeni w Piśmie i faryzeusze, obłudnicy, że dajecie dziesięcinę z mięty i z kopru, i z kminku, a zaniedbaliście tego, co ważniejsze w zakonie: sprawiedliwości, miłosierdzia i wierności; te rzeczy należało czynić, a tamtych nie zaniedbywać.

(Łk 1,50.54.58) 50 A miłosierdzie jego z pokolenia w pokolenie nad tymi, którzy się go boją. 54 Ujął się za Izraelem, sługą swoim, pomny na miłosierdzie, 58 I usłyszeli sąsiedzi i krewni jej, że Pan okazał jej wielkie miłosierdzie, i cieszyli się razem z nią. (Hymn Marii podczas odwiedzin u Elżbiety i Zachariasza – rodziców Jana Chrzciciela)

Łk 6,36 Bądźcie miłosierni, jak miłosierny jest Ojciec wasz.

Dz 9,36 A w Joppie była pewna uczennica, imieniem Tabita, co w tłumaczeniu znaczy Dorkas; życie jej wypełnione było dobrymi i miłosiernymi uczynkami, jakich dokonywała.

(Rz 11,30.31) 30 Bo jak i wy byliście niegdyś nieposłuszni Bogu, a teraz dostąpiliście miłosierdzia z powodu ich nieposłuszeństwa. 31 Tak i oni teraz, gdy wy dostępujecie miłosierdzia, stali się nieposłuszni, ażeby i oni teraz miłosierdzia dostąpili.

Rz 12,1 Wzywam was tedy, bracia, przez miłosierdzie Boże, abyście składali ciała swoje jako ofiarę żywą, świętą, miłą Bogu, bo taka winna być duchowa służba wasza.

Rz 12,8 Jeśli kto napomina, to w napominaniu; jeśli kto obdarowuje, to w szczerości; kto jest przełożony, niech okaże gorliwość; kto okazuje miłosierdzie, niech to czyni z radością.

Rz 15,9 I aby poganie wielbili Boga za miłosierdzie, jak napisano: Dlatego będę cię wyznawał między poganami I będę śpiewał imieniu twemu.

1 Kor 7,25 A co do panien, nakazu Pańskiego nie mam, ale wyrażam zdanie jako ten, który dzięki miłosierdziu Pańskiemu zasługuje na wiarę.

2 Kor 1,3 Błogosławiony niech będzie Bóg i Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa, Ojciec miłosierdzia i Bóg wszelkiej pociechy,

2 Kor 4,1 Dlatego, mając tę służbę, która nam została poruczona z miłosierdzia, nie upadamy na duchu,

(2 Kor 8,4.19) 14 Usilnym naleganiem dopraszając się od nas tej łaski, by mogli uczestniczyć w dziele miłosierdzia dla świętych, 19 Lecz nie tylko to, bo został on wyznaczony przez zbory na uczestnika podróży naszej w tym dziele miłosierdzia, którym pragniemy służyć ku chwale samego Pana i ku okazaniu naszej gorliwości,

2 Kor 9,1 Zbyteczną zaś jest rzeczą, bym do was pisał o dziele miłosierdzia dla świętych.

Ga 6,16 A pokój i miłosierdzie nad tymi wszystkimi, którzy tej zasady trzymać się będą, i nad Izraelem Bożym.

Ef 2,4 Ale Bóg, który jest bogaty w miłosierdzie, dla wielkiej miłości swojej, którą nas umiłował,

1 Tm 1,2 Do Tymoteusza, prawowitego syna w wierze: Łaska, miłosierdzie i pokój od Boga Ojca i Chrystusa Jezusa, Pana naszego.

(1 Tm 1,13.16) 13 Mimo to, że przedtem byłem bluźniercą i prześladowcą, i gnębicielem, ale miłosierdzia dostąpiłem, bo czyniłem to nieświadomie, w niewierze. 16 Ale dlatego miłosierdzia dostąpiłem, aby na mnie pierwszym Jezus Chrystus okazał wszelką cierpliwość dla przykładu tym, którzy mają weń uwierzyć ku żywotowi wiecznemu.

2 Tm 1,2 Do Tymoteusza, umiłowanego syna: Łaska, miłosierdzie i pokój od Boga Ojca i Chrystusa Jezusa, Pana naszego.

(2 Tm 1,16.18) 16 Niech Pan okaże miłosierdzie domowi Onezyfora, bo mnie często pokrzepiał, a więzów moich się nie wstydził, 18 Niech mu Pan da, aby znalazł miłosierdzie u Pana w owym dniu; a jak wiele usług oddał mi w Efezie, ty wiesz najlepiej.

Tt 3,5 Zbawił nas nie dla uczynków sprawiedliwości, które spełniliśmy, lecz dla miłosierdzia swego przez kąpiel odrodzenia oraz odnowienie przez Ducha Świętego,

Hbr 2,17 Dlatego musiał we wszystkim upodobnić się do braci, aby mógł zostać miłosiernym i wiernym arcykapłanem przed Bogiem dla prześlągania go za grzechy ludu.

Hbr 4,16 Przystąpmy tedy z ufną odwagą do tronu łaski, abyśmy dostąpili miłosierdzia i znaleźli łaskę ku pomocy w stosownej porze.

Hbr 10,28 Kto łamie zakon Mojżesza, ponosi śmierć bez miłosierdzia na podstawie zeznania dwóch albo trzech świadków;

Jk 2,13 Nad tym, który nie okazał miłosierdzia, odbywa się sąd bez miłosierdzia, miłosierdzie góruje nad sądem.

Jk 3,17 Ale mądrość, która jest z góry, jest przede wszystkim czysta, następnie miłująca pokój, łagodna, ustepliwa, pełna miłosierdzia i dobrych owoców nie stronnicza, nie obłudna.

Jk 5,11 Oto za błogosławionych uważamy tych, którzy wytrwali. Słyszeliście o wytrwałości Hioba i oglądaliście zakończenie, które zgotował Pan, bo wielce liściowy i miłosierny jest Pan.

1 P 1,3 Błogosławiony niech będzie Bóg i Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa, który według wielkiego miłosierdzia swego odrodził nas ku nadziei żywej przez zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa,

1 P 3,8 A w końcu: Bądźcie wszyscy jednomyślni, współczujący, braterscy, miłosierni, pokorni;

2 J 1,3 Łaska, miłosierdzie, pokój od Boga Ojca i od Jezusa Chrystusa, Syna Ojca, niechaj będzie z nami w prawdzie i w miłości.

Jd 1,2 Miłosierdzie, pokój i miłość niech będą waszym udziałem w obfitości.

Jd 1,21 Zachowajcie siebie samych w miłości Bożej, oczekując miłosierdzia Pana naszego Jezusa Chrystusa, ku życiu wiecznemu.